

[Haunstrup Clemmensen.]

vilje fra alle de store partier i denne sal at opnå et forsvarsforlig, der afsluttede årtiers bitre diskussion om disse ting. Vi ser derfor meget gerne, at denne enighed fortsættes og udbygges. Vi mener, at den udenrigspolitiske situation simpelt hen gør dette nødvendigt.

Men også på andre områder er vi vidne til, at udenrigske spørgsmål griber afgørende ind i folketingets beslutninger og det danske samfunds trivsel. Jeg tænker her ikke mindst på vor egen verdensdel. Vi har nu gennem snart en lang årrække diskuteret Danmarks muligheder for at komme med i det økonomiske fællesskab i Europa, i fællesmarkedet. Det er fortsat det konservative folkepartis opfattelse, at den danske regering bør udfolde alle bestræbelser for et samvirke, en sammenslutning, mellem så store dele af EFTA-området og fællesmarkedet som overhovedet muligt. Men vi ønsker at understrege, at vi stadig ikke er tilhængere af en isoleret dansk tilslutning til fællesmarkedet. Vi mener, at de opgaver, vi står over for i det nordiske samarbejde, som vi naturligvis ønsker at støtte af al evne, stadig må ses i det perspektiv, at Norden ikke må være sig selv nok, men at det nordiske samarbejde bør og skal være et led i hele det europæiske samarbejde og videre ud give mulighed for internationalt samarbejde. Vi erkender, at de vanskeligheder, som fællesmarkedet i disse år bereder danske erhverv og ganske særlig landbruget, stiller bestemte krav til den øvrige del af det danske samfund. Vi er nu fremme i en situation, hvor landbruget formentlig må konstatere en negativ forrentningsprocent, og dette kan ikke skyldes, at man ikke har rationaliseret i tilstrækkeligt omfang; tværtimod er landbruget vel et af de danske erhverv, der har rationaliseret stærkest. Alle er enige om, at der også fremover er et meget væsentligt nationaløkonomisk behov for landbrugets produktion og valutaindtjening. Derfor er vi, så længe først og fremmest fællesmarkedet volder disse betydelige afsætningsmæssige vanskeligheder for det danske landbrug, villige til fortsat at forhandle om ordninger til særlig bistand for landbruget inden for de finansielle rammer, der hidtil har været angivet, og vi er rede til at medvirke til, at disse ordninger får en mere

konstruktiv udformning, end de hidtil har haft.

Også på anden måde har de udenrigske forhold en direkte sammenhæng med danske problemer, nemlig derved at Danmark i sin samhandel er afgørende afhængig af, hvordan konjunkturerne er i verden omkring os. Der er, desværre kun, mange eksempler på, at ikke mindst adskillige af vore hovedmarkeder i disse måneder, og vel i den nærmeste fremtid i øvrigt, er udsat for en afsvækket konjunktur, en stramning af købekraften. Dette gælder så ubetinget USA, og det gælder også Storbritannien og en række andre europæiske markeder af betydning for dansk økonomi og dermed for vor levestandard.

På denne baggrund er det derfor naturligt at se, hvordan udviklingen har formet sig økonomisk i Danmark. Jeg vil gerne straks understrege, at det konservative folkeparti ikke føler sig kaldet til at medvirke til skønmaleri og fremstille det, som om alt var rosenrødt og alle problemer var løst. Men omvendt må jeg måske i samme åndedrag have lov til at tilføje, at ligefrem se på hele den økonomiske situation som gennem et troldspejl, således som den nuværende opposition gør det, og bagatelisere alle fremskridt — og de fremskridt, som man ærgerligt nok ikke kan bagatelisere, tillægger man i al beskedenhed sit eget parti og den daværende regering æren for — ligefrem så ensidigt ønsker vi heller ikke at medvirke til at tegne billedet. Vi mener at kunne konkludere, at meget betydelige fremskridt er opnået, men at mange opgaver endnu står tilbage.

Må jeg have lov til først ganske kort at nævne nogle enkelte af de betydelige fremskridt, der er sket: renteudviklingen i det danske samfund har været overordentlig gunstig. Vi har i adskillige år ligget med europæisk højerekord på dette område. Det har svækket og vanskeliggjort byggeriet, fordyret det for de unge, der skulle have egen bolig, og hæmmet erhvervenes muligheder for at investere til rationalisering og til udvidelser. Derfor burde man realistisk erkende, at der hermed er sket et meget betydeligt fremskridt inden for dansk økonomisk liv. Dette er så meget desto mere bemærkelsesværdigt, som man netop i den samme periode har haft mulighed for